

Tisková zpráva, 7. 2. 2012

Autor: EU Kids Online III, London School of Economics (LSE)

Lokalizace: Národní centrum bezpečnějšího internetu

Unikátní celoevropský výzkum, jak chránit děti před hrozbami na internetu:

Místo zákazů se více zajímejte – tak nejlépe ochráníte děti před online riziky!

Rodiče by se měli aktivně zapojovat do internetových aktivit svých dětí, mluvit s nimi o internetu a občas být přítom, když jsou právě online. Aktivní spolupráce omezuje škodlivá rizika lépe, než obvyklé zákazy používání internetu. To je jeden ze závěrů nové zprávy projektu EU Kids Online, který realizovala Londýnská škola ekonomických a politických věd (LSE).

Zpráva je zveřejněna u příležitosti Dne bezpečnějšího internetu (Safer Internet Day 2012), analyzuje odpovědi 25 tisíc dětí a rodičů z 25 evropských zemí, týkající se strategie používané rodiči k omezení online rizik a nepříjemných zkušeností svých dětí.

Provedený výzkum na evropské úrovni potvrzuje závěry z komunikace s dětmi, kterou dlouhodobě vede Národní centrum bezpečnějšího internetu v České republice. Na odborných konferencích, kde byl dětem vytvořen prostor k vyjádření svých názorů, zazněla opakovaně výzva “Mluvte s námi!”, která poukazuje na hlavní problém dětí ve svém vztahu k postojům rodičů/dospělých a internetu.

Aktivní rodiče = ochráněné & důvtipné děti

Online rizika, kterým mohou být děti všech věkových kategorií vystaveny, omezuje přítomnost rodičů při jejich komunikaci na internetu – například ve formě sdílených online aktivit nebo podporou jejich samostatného učení se, kdy rodič zůstává poblíž k dispozici pro případné dotazy a pomoc. Zdá se, zejména u dětí ve věku 9-12 let, že to také snižuje výskyt obtěžujících aktivit na internetu (například obtěžování nebo matení), aniž by docházelo k omezování příležitostí, které internet dětem nabízí.

Restriktivní přístup rodičů – například zakazování určitých webových stránek nebo zákaz nahrávat na internet fotografie – se zdá být nejefektivnějším nástrojem redukce výskytu obtěžování a matení dětí všech věkových kategorií na internetu. Ale protože tato strategie celkově omezuje možnosti využívání internetu, redukuje se také online příležitosti – učení se, komunikace, spolupráce, zábava.

Z dotázaných rodičů 89 % odpovědělo, že stanoví dětem pravidla týkající se zveřejňování osobních údajů na internetu dětmi, 59 % rodičů uvedlo, že zůstávají nablízku, když jsou jejich děti online, a 82 % sdělilo, že mluví se svými dětmi o internetu. Okolo 10 % rodičů uvedlo, že se o takové věci nezajímají.

Profesorka Sonia Livingstone, která řídí projekt EU Kids Online, k výsledkům výzkumu řekla:

“Rodiče, kteří mluví se svými dětmi o internetu, podporují je, aby zkoumaly internet samostatně, ale jsou přítom poblíž, kdyby potřebovaly pomoc, kteří s nimi mluví o tom, co na internetu dělají, takoví rodiče mají široké možnosti jak minimalizovat online rizika, ale přitom zachovat veškeré příležitosti, které internet dětem nabízí. Obecně řečeno výzkum potvrzuje, že děti vítají zájem rodičů a rodiče uvádějí, že věří schopnostem dětí. Ale jsou také rodiče, kteří toho v této oblasti moc nedělají ani pro své malé děti, a jsou děti, které chtějí, aby rodiče projevovali víc zájmu. Nyní by se mělo stát politickou prioritou oslovit tyto rodiče v osvětové kampani.”

Různé rodičovské styly v Evropě

Autorka zprávy Andrea Duerager zdůraznila, že:

“Evropské země se liší podle toho, jak rodiče řeší přístup svých dětí k internetu – zda ho omezují nebo se sami zapojují do jejich aktivit. Například v Turecku nebo Rakousku rodiče dávají přednost restriktivnímu přístupu, zatímco v severovýchodních státech s dětmi více mluví.”

Výzkum dále ukázal, že:

- Jen 15 % rodičů uvedlo, že změnili svůj postoj kvůli něčemu na internetu, co vyvedlo jejich děti z míry, ačkoliv čtvrtina předpokládá, že se jejich dítě v příštích šesti měsících setká na internetu s problémy;
- Zatímco tři čtvrtiny dotázaných rodičů používají antispamový/antivirový software, méně než třetina používá bezpečnostní filtry;
- V rozporu s názorem, že rodiče moc nevědí, co jejich děti dělají na internetu, dvě třetiny dětí uvedly, že jejich rodiče vědí dost o jejich online aktivitách;
- Děti se celkově ve svých odpovědích staví k aktivitám svých rodičů kladně – více než dvě třetiny z nich uvedly, že angažovanost rodičů jim pomáhá (27 % ‘velmi’, 43 % ‘poněkud’). 15 % z dotázaných dětí uvedlo, že by si přály, aby se jejich rodiče více zajímaly o to, co dělají na internetu.

Další informace:

Celá zpráva *Jak mohou rodiče podpořit bezpečnost dětí na internetu? (How Can Parents Support Children's Internet Safety?)* autorů Andrey Duerager a Sonii Livingstone je zveřejněna na stránkách projektu EU Kids Online na www.eukidsonline.net

Safer Internet Day (Den bezpečnějšího internetu) je každoročně organizovaný mezinárodní sítí *Insafe* k propagaci bezpečnějšího a odpovědnějšího používání online technologií a mobilních telefonů, zejména dětmi a mládeží po celém světě. Tématem letošního Dne je "Spojování a vzájemná výchova generací" s cílem povzbudit staré i mladé uživatele ke "Společnému objevování digitálního světa... bezpečně!". Více na www.saferinternetday.org a www.saferinternetday.cz.

V rámci programu Safer internet Evropské komise spolupracují sítě **Insafe** a **INHOPE** na propagaci bezpečného a odpovědného užívání internetu a mobilních přístrojů dětmi, mladými lidmi a jejich rodiči, pracují také na odhalování a odstraňování nezákonného online obsahu. Více informací je na jejich společném portálu www.saferinternet.eu. Jsou tam také odkazy na centra bezpečnějšího internetu v různých zemích, společně s informacemi o novinkách, akcích a častých otázkách, týkajících se záležitostí spojených s bezpečnějším užíváním internetu.

Národní centrum bezpečnějšího internetu je členem celoevropské sítě národních osvětových center bezpečnějšího internetu INSAFE a mezinárodní sítě horkých linek INHOPE. Jeho cílem je osvěta bezpečného užívání internetu a online technologií, propagace pozitivního obsahu a zodpovědného chování na internetu. Projekt poukazuje na nevhodný obsah pro různé skupiny uživatelů, projevy ohrožujícího chování v online prostředí a poskytuje rady, jak se takovým případům vyhnout.